

CHRISTIANIA

guide

Kort på midtersiderne

Pris:
5 kr.

TAKT OG TONE FOR BESØG PÅ CHRISTIANIA

Der er fire helt ubrydelige regler på Christiania: **Nej til hårde stoffer, rygmærker, våben og vold.**

De regler regner vi ikke med at vore besøgende har problemer med at overholde. Men der er også nogle andre regler, som er nødvendige for at besøget af en million årlige gæster kan forløbe smertefrit:

Christiania er en bilfri by

Stil din bil på gaden - eller bedre endnu: Tag metroen til Christianshavns Torv eller bus 66 (i retning Refshaleøen) til Prinsessegade.

Kørsel med motorcykler og knallerter er også forbudt i fristaden. Cykling er til hver en tid tilladt på området, hvis du tager hensyn til gående.

Affaldssortering

Smid affald i de opstillede affaldstønder.

Smid dit affald i den rigtige spand: kompost, flasker, papir, pap, brændbart affald og skrald.

Toiletter

Brug de offentlige toiletter i stedet for naturen (se kortet eller spørg).

Christiania - byens grønne åndehul

Christiania strækker sig over 34 hektar og er beboet af knapt tusinde indbyggere, men hvert år bliver fristaden besøgt af over en million mennesker. Nogle bruger Christiania næsten hver dag, andre kommer på en hurtig visit i landsbyen midt i København.

Christiania er dermed en af de allerstørste turistattraktioner i København og i udlandet et velkendt "brand" for den progressive og frigjorte danske livsstil. Christiania bruges i vid udstrækning af mange danskere, virksomheder og organisationer, der viser stedet frem for udenlandske venner og gæster. Målet er at vise noget dansk, som ikke kan findes noget andet sted i verden.

Blandt brugerne er mange bistandsklienter, pensionister, nydanskere og klienter fra sociale institutioner. De enlige mødre kommer her også, for slet ikke at glemme de mange unge uden job og bolig. Grønlænderne, gadens folk og landevejenes vagabonder finder alle et fristed her.

Alle kommer de til fristaden for at nyde det fredfyldte grønne miljø og den magiske blanding af landsbyliv og storstad i ét. Fordi de sjældent finder disse tilbud, hvor de bor. I mørke lejligheder og triste institutioner rundt omkring i København, hvor folk har for travlt til at snakke, og hvor det er ildset eller helt forbudt at nyde en øl på bænken – hvis ikke mødestedet allerede er afskaffet.

Christiania er tabernes paradys, for de kreative og rekreative værdier, som vi alle søger, findes i rigt mål på området.

Christiania er en grøn og bilfri by med stier, grusveje og store vandområder. Så når du bruger området, må du være ligeglad med lidt mudder og vand. Mange finder ligefrem, at det manglende gadelys er en fordel - så kan man bedre se stjernehimlen om natten. De beboede grønne volde gør naturen afvekslende og spændende. Faktisk fremtræder de grønne volde på Christiania væsentligt mere rekreative og tillokkende for besøgende, end de friserede og øde områder, der vedligeholdes af Københavns Kommune.

Mange mennesker afholder sig imidlertid fra at udforske og bruge Christiania, fordi de ganske enkelt ikke kan finde rundt. For at hjælpe dem og de tusindvis af turister, der hvert år besøger dette enestående sted i Europa, har Christiania udgivet den turistguide, som du læser i nu.

Vi byder velkommen og håber, at du får øjnene op for de kreative og kulturelle værdier, som Christiania byder på. Der er mange sider at opdage på Christiania, og med denne guide åbner vi døren for alle.

Vi håber derfor, at tågesnakken om at åbne arealet for Københavns befolkning snart hører op. I hele Christianias levetid har arealet været offentlig tilgængeligt til glæde for mange millioner mennesker.

Eventyret om Christiania

Christianias mere end trediveårige historie er broget og lang med kampe, sejre og nederlag. Mange af de mennesker, der var med til at starte eksperimentet er her ikke mere. Men drømmen om et liv i frihed og idéen om en beboerstyret by lever.

Folk fra fjern og nær føler sig stadig tiltrukket af fristadens magiske blanding af anarki og kærlighed.

Eventyret starter i 1969/70, hvor en gruppe christianshavner flere gange sætter ild til eller vælter plankeværket på hjørnet af Prinsessegade og Refshalevej, lige ved den Grå Hal. Nu skal det gamle brokvarter have en legeplads til kvarterets børn og et grønt frirum mellem boligblokkene. Militæret og kommunen bygger dog plankeværket op igen, hvorefter det væltes igen – hvilket gentager sig flere gange i de år.

Christianshavnerne får efterhånden deres legeplads, mens hippier, slumstormerne og de andre får deres fristad, da plankeværket væltes sidste gang i 1971, hvor folk er begyndt at befolke kasernen.

Samtidig udkommer den alternative avis Hovedbladet med overskriften "Emigrer med linie 8". Artiklen fortæller om de forladte militærbygninger på Bådsmadsstrædes Kaserne og indeholder en masse idéer til anvendelse af området – ikke mindst som boliger for de utallige unge, som ikke kan få noget at bo i. Slumstormerne og de alternative kræfter fra Det Ny Samfunds Thy-lejr i 1970 savner også et sted at realisere deres drømme.

Resultatet bliver en massiv indvandring af folk, der vil skabe et andet liv baseret på fællesskab og frihed, og dermed er Christiania født.

Sagen bliver politisk

Politiet forsøger adskillige gange at fjerne folk, men må opgive fordi området er for stort, og der er for mange mennesker. I stedet bliver fristaden et politisk spørgsmål, der ender i Folketingssalen.

Christiania indgår en aftale med Forsvarsministeriet i 1972 om betaling for el og vand og får politisk stempel som "socialt eksperiment". Der skal udskrives en idékonkurrence om områdets fremtidige anvendelse, og eksperimentet kan fortsætte indtil resultatet af den foreligger.

Allerede året efter, 1973, skifter regeringen imidlertid og dermed også den politiske stemning. Nu skal Christiania igen ryddes.

NATO holder topmøde i København. Teatergruppen Solvogner fra Christiania iscenesætter et total-teater med hundredvis af medvirkende. "NATO-hæren" besætter Danmarks Radio og andre nøglepositioner, som om Danmark er besat af NATO-tropper. I mange timer svæver nationen i uvished, om det nu var rigtigt.

"NATO-soldaterne" eksercererer på ægte soldater-maner, og om aftenen underholder de flotte lotter med en "NATO Cabaret". Et par måneder senere opføres kønsrolle-cabareten "Smæk for Skillingen" i Den Grå Hal. Cabareten drager bagefter på en landsdækkende turné, hvor Solvogner forarger sit publikum.

Christiania har nu organiseret sig i mindre områder med lokalt selvstyre. Fællesmødet er for alle beboere den højeste myndighed, og mens skraldeholdet arbejder med affaldssortering, er Smedjen i gang med ovne af gamle olietønder.

Respekter husfreden

Lad være med at gå ind i haver eller huse, hvor folk bor.

Der er masser af friarealer, hvor du kan sidde og nyde din madpakke og stilheden.

Fotografering

Tag kun fotografier, hvor det forstyrrer mindst muligt.

Spørg folk først, før du skyder løs.

Dyr

Tag ingen dyr med dig hjem, selv om de går frit omkring.

I Indkøbscentralen kan du komme i kontakt med beboere, der har dyr at give væk.

Hash

Husk at hash er kriminaliseret i Danmark og besiddelse af det er strafbart. Hårde stoffer (heroin, kokain, speed osv.) er forbudt på Christiania og besiddelse af dem medfører bortvisning fra området.

På Loppen er der regelmæssige musikarrangementer, med alt fra tyrkisk musik til amatørrock og traditionel jazz. En mangfoldighed, som bliver spillestedets kendetegn.

Teater og politiske aktioner præger Christianias første år. I 1974 stiller 12 små lister fra Christiania op i valgforbundet Valgborgs Favn til kommunevalget. Valgborg vinder et mandat, og Kvindelisten får det.

Tine Schmedes tager sit barn med til Borgerrepræsentationsmøderne, og da hun ammer barnet i fuld offentlighed, rejser et ramaskrig sig i alle landets medier. Der arrangeres en mega Barikadefest med deltagelse af mange kunstnere, politikere, teatergrupper, kendte og ukendte bands - og med optog, feltgudstjeneste, vagtparade, frontbio, visehus, børnefest, oplysningsboder, socialpolitisk høring og Solvogdens "Pekingopera" i Den Grå Hal.

Den første kortfilm om kampen for fristaden, "Lov & Orden i Christiania" af filmmanden Nils Vest, vises som forfilm i en række biografier rundt i Danmark.

Solvognens julemandshær indtager byen i fem dage og deler gaver ud i stormagasinerne til stor glæde for børn og gamle. Naturligvis bliver julemændene anholdt, men billedet af politiet, der slår en julemand, kommer i alle landets aviser.

Rydningstrusler og Bondehæren

I 1975 bliver Christiania kastebold mellem Københavns Kommune og staten. Men Folketinget beslutter til sidst, at området skal ryddes senest 1. april 1976.

I mellemtiden har Christiania sat en masse ting i sving. Fællesbad, børnehus, affaldssortering og genbrug. Fællesbutikker og værksteder vokser op, mens Solvogden opfører "Elverhøj" i den Grå Hal. Eventyrforestillingen er med til at skabe opmærksomhed om fristaden og er med 40 udsolgte forestillinger sæsonens største teatersuccés i København. Christiania mobiliserer en bondehær fra Jylland til den kommende konfrontation med staten. Tidens kendte rockgrupper indspiller en plade til støtte for Christiania. Den bliver en enorm salgssucces.

Men den 1. april sker der intet. Folketinget havde i sidste

øjeblik udsat rydningen af Christiania. I stedet bliver 1. april til 'Aprilsnar' - en kæmpefest, der manifesterer, hvad det alternative Danmark formår.

4. juli gennemfører Solvogden en indianerdemonstration i Rebild Bakker ved USA's 200-års fødselsdagsarrangement. 40 indianere til hest og flere hundrede demonstranter deltager i protesten mod den amerikanske politik over for minoriteter, fattige og den tredje verden. Danske betjentes voldelige anholdelser af indianerne bliver set over hele verden. Aktionen slutter i Den Grå Hal, hvor christianitter, indianere og grønlandere fester.

Nationalmuseet udgiver i 1975 en bog om det alternative bymiljø i fristaden, og en række kendte byplanlæggere og arkitekter taler begejstret om Christiania-idéen.

Samme år holder fristaden Juleløses Jul for første gang i Operaen. Juleløses Jul er en vigtig tradition, som hver juleaften gratis bespiser flere tusinde mennesker i Den Grå Hal.

Christianias retssag mod staten

I 1976 anlægger Christiania en sag mod staten for løftebrud. Aftalen fra 1973 om en idékonkurrence for områdets fremtidige anvendelse er i 1976 endnu ikke udskrevet, og derfor mener christianitterne at beslutningen om at rydde området er et brud på løfterne. Fristaden bliver dygtigt forsvaret af den røde sagfører Carl Madsen, som forener jura og politik i sin kamp for frihed. En Regnbuehær organiseres. Alle i Danmark inviteres til at komme til Christiania, og mange tusinder strømmer til.

Retssagen skal forhindre en rydning, men i 1977 taber Christiania sagen, der bliver anket til Højesteret.

I 1977 arrangeres Christiania-udstillingen "Kærlighed og Kaos" på Charlottenborg, og en gigantisk arbejdsfestival rydder op og reparerer på fristaden. Christiania udsender sin egen støtteplade "Vores Musik", som en præsentation af fristadens mange poeter og musikere.

Solvogden opfører hele to musical-forestillinger samtidig: Soldaterkammerater i et cirkustelt på Prærien og Købmandsliv i Den Grå Hal.

I 1978 tabes sagen ved Højesteret, og Christiania mobiliserer igen. En plan, der skal mobilisere hundredtusindvis af mennesker til forsvar for fristaden, sættes i værk, og Christiania stiller atter op til kommunevalget. Christianialisten får en ny repræsentant i Borgerrepræsentationen, Thorkild Weiss Madsen, der hurtigt bliver kendt for sine brandtaler mod boligspekulation og bulldozer-sanering.

Folketinget vedtager nu, at der skal udarbejdes en lokalplan for området, og at stedet skal normaliseres, uden at det nærmere fremgår hvordan eller hvornår.

Nye trusler lurer

I København driver politiet klapjagt på junkier og hashhandlere. Samtidigt introduceres heroin for alvor i Danmark. Det mærkes tydeligt i Christiania, hvor hashhandlen vokser, og antallet af junkier stiger. Christiania forsøger at samarbejde med politiet om at rense hashmarkedet for junk, men røvrendes af politiledelsen, der i stedet iværksætter en storstilet razzia mod hashpusherne.

Fristadens fællesskab tager nu sagen i egen hånd og iværksætter nedtrapning for junkier og aktioner mod junk-pusherne. Det kulminerer i 1979/80, hvor der gennemføres en blokade mod junken. Junkierne på Christiania får tilbuddet om at nedtrappe eller at flytte. Pusherne med hårde stoffer smides ud korporligt. Belært af erfaringerne fra Junkblokaden opfører Solvognen musicalen "Det hvide Slot" i Den Grå Hal. Totalteater om junkens veje, økonomi og sammenhæng med våbenindustrien.

Selv om det på mange måder er sorte år, så blomstrer kulturen. Rockmaskinen bliver fra 1978 hjemsted for Københavns spirende punk-scene. Helt frem til 1981 hvor rockerterror sætter en stopper for aktiviteterne. Cabaretlivet blomstrer i Operaen, Rockmaskinen og Månefiskeren, og i 1981 tager en Christianiacabaret til Italien - inviteret af bystyret i Modena. Samme år opstår Christianias Sports Club, CSC, som samlingspunkt for en lang række sportsaktiviteter.

I 1981 sætter regeringen konsulentfirmaet Møller & Grønberg til at lave en plan for den fremtidige anvendelse af området. Mens christianitterne bygger op og bygger om, anlægger haver og får børn, barsler konsulentfirmaet med en rapport, der foreslår Christiania udviklet som en forsøgsby med udstrakt selvstyre.

Konservativ hetz

Landet får samme år en konservativ-liberal regering, og en voldsom hetz mod Christiania starter i Sverige. Fristaden anklages for at være Nordens narkocentrum og roden til alt ondt.

Christiania svarer igen med aktionen "Ålska Sverige", hvor christianitter med optog, cabaret og kunstudstillinger "indtager" Stockholm, Göteborg og Malmö.

Rent politisk går Christiania i de næste år i glemmebogen. Til gengæld giver det fristaden mulighed og ro til at skabe nye, kollektive arbejdspladser og arbejde med visionerne.

Støttearrangementer for indianerne ved Big Mountain i USA og Aassiviq-konferencen om Grønland holdes i Den Grå

Alle er velkomne på Christiania

Christiania er et af Københavns mest åbne områder. Stier og veje er tit så tæt på husene, at man kan kigge direkte ind i folks stuer når man går rundt.

Med hensyn til indflytning fungerer Christiania som de fleste andelsboligforeninger. Er der en ledig bolig, bekendtgøres det ved opslag i Christianias blad "Ugespejlet". Ansøgerne inviteres til samtale med områdets beboere, og man vælger dem, som man tror vil være de bedste til at bruge de ledige rum.

Med én vigtig forskel: Der er ingen indskud og ingen penge under bordet i Christiania, så du behøver ikke at have formue for at flytte ind.

Hal som udtryk for Christianias slægtskab med andre etniske grupper. I det hele taget skabes i de år mange internationale kontakter med de alternative miljøer.

I sommeren 1986 udgiver Christiania "Voilà". Rapporten godtgør, at Christiania er i stand til at varetage bygningsvedligeholdelsen og opretholde de fælles institutioner, under forudsætning af en vis form for skattefritagelse for virksomhederne. De skal i stedet indbetale deres overskud til Christianias Fælleskasse, der så fordeler de fælles midler. I 1987 mødes nogle gamle Solvognsfolk med nye kræfter til et totalteaterprojekt "Ih - Du milde kineser" i Den Grå Hal.

I 1987 kommer regeringen med en "Handlingsplan for lovliggørelse af Christiania", og der nedsættes en styringsgruppe, der skal formidle kontakten mellem Christiania og myndighederne. I samarbejde med Forsvarsministeriet renoverer CA-Byg skorstene og tage.

Lovliggørelse og normalisering

Myndighederne presser på for at lovliggøre - ikke mindst værtshusdriften. Christianias værtshuse forsøger at forhandle sig frem til en fælles bevilling, og det ender med, at værtshusene bliver lukket af politiet ved en storstilet aktion i begyndelsen af 1989.

Herefter får nogle værtshuse først en brugsretsaftale med deres område og derefter en individuel værtshusbevilling fra myndighederne.

Samme år vedtages "Lov om anvendelse af Christiania-området" i Folketinget. Loven skal danne retsgrundlag for en "normalisering" af Christiania i tæt sammenhæng med den lokalplan, som Miljøministeriet udarbejder i 1989

Planen deler Christiania i to dele. En "landlig" del, der skal renses for beboelse, og en bydel, som på reguleret og lovliggjort vis kan eksperimentere videre uden egentlige tidsfrister.

En stor aktion med fristadens kvinder i spidsen lukker den oprindelige hovedport med en mur og samtidig males en gul streg i Pusherstreet, der for altid afgrænser hashhandlen hertil. Samtidig bliver den øde Prærie forvandlet til et grønt område med legeplads, sportsbaner og Carl Madsens bro-

lagte handelsplads.

I sommeren 1989 lyder startskuddet for Strictly Undergrounds kulturvirksomhed med "Skatebeat 89", og i Den Grå Hal samles store dele af den nye danske hiphop scene med musik, dans og graffiti. Vote 4 Truckers, et Christiania rapband, udsender støttesinglen "Christiania - Fingrene væk".

I forbindelse med lovens administration nedsætter forsvarsministeriet et Christiania-sekretariat, der i 1990 udsender skriftet "Mål og midler for lovliggørelse af Christiania-området". Fristadens beboere sender i alt 90 indsigelser mod lokalplanen og vender sig stærkt imod den planlagte deling af Christiania og de mange boliger der skal fjernes, som den forudsætter.

Som svar på truslerne organiserer nogle venner af Christiania i 1990 'En Kærlighedserklæring' med alskens gøgl, festlige episoder og overraskende indslag overalt på Christiania, og mange kunstnere stiller op for. Alle mennesker inviteres til ved selvsyn at opleve fristadens hverdag og den livsform, som christianitterne kæmper for. Nils Vest udsender filmen "Christiania - du har mit hjerte", et personligt dokument om livet i fristaden gennem de første 20 år.

I dialog med myndighederne

Et blad til Danmark om Christianias virkelighed ser dagens lys. "Nitten" skal vise et andet Christiania end det billede, som den borgerlige presse op gennem 80'erne har forsøgt at lancere - billedet af en bydel i forfald med vold og kriminalitet.

Christianias billede er en økologisk orienteret by med lavøkonomi og udstrakt folkestyre.

Christiania-sekretariatet ønsker at indgå en aftale med Christiania om anvendelsen og vedligeholdelsen af arealer og bygninger, og fristaden nedsætter en kontaktgruppe, der skal være talerør over for myndighederne.

Christiania fejrer 20 års fødselsdag, mens de sidste brikker falder på plads omkring rammeaftalen med myndighederne. Fællesmøder og områdemøder bruger megen energi på lange og hidsige diskussioner, men aftalen rækker kun et

år frem og skal genforhandles hvert år.

Forsvarsministeriet kræver, at bygningsvedligeholdelsen fremmes. Christianias fællesskab har allerede etableret en teknisk forvaltning, der sætter fart i den byggetekniske istandsættelse. Byggekontoret giver råd og vejledning og gennemfører en række større vedligeholdelsesopgaver. Det mere end 100 år gamle vandsystem reparerer af SPAR2, den lokale vandsparegruppe, hvilket giver drastiske reduktioner i vandforbruget og -regningen.

Christiania udsender sin Grønne Plan som et visionært alternativ til lokalplanen. Fristadens plan viser en grøn by i tæt samspil med naturen. Med genbrug af vand, kompost af køkkenaffald, vedvarende energi, husbåde i voldgraven og ungdomsboliger af tørv og jord.

I 1992 stiger brugslejen, men Københavns Kommune vil ikke betale det fulde beløb for bistandsklienter. Myndighederne frygter, at de giver "erhvervsstøtte" til fristadens mange nye virksomheder. Efter lange forhandlinger med udgangspunkt i Christianias budget - som dokumenterer vores finansiering af "offentlige" institutioner og forbrugsmålere på virksomhederne, accepterer kommunen brugslejen.

Kulturlivet blomstrer med russisk rock i Operaen, tekno i ungdomsklubben, Teaterkrig i Rockmaskinen, cabaret og teater i Bøssehuset. Tusinder besøger Strictly Undergrounds koncerter i Den Grå Hal, og der er fodboldturnering på Fredens Eng. Nysgerrige turister fra hele verden studerer Christiania-cykler eller går på opdagelse på voldterrænet.

Uden for plankeværket stiller Christianias Pigegarde op som "Konservative Kvinder for Unionen" for at skræmme vælgerne til at stemme nej. Det lykkes som bekendt - i første omgang...

Besat af politiet

I september 1992 indleder Københavns Politi en kampagne, der skal rense Christiania for hash. Den særlige Christiania-patrulje består af 70 politifolk, der overvåger området døgnet rundt i en 18 måneder lang, voldelig kampagne. Hashsalget påvirkes ikke nævneværdigt, men politiet skaber flere

gange livsfarlige situationer med knippelsuppe og tåregas, der udløser ballade og barrikader i Prinsessegade.

Især de civile betjentes ihærdighed rammer mange uskyldige med visitation af skolesøgende børn og tilfældige, intetanende turister - selv den lokale præst visiteres flere gange. Derfor sætter Christiania i foråret 1993 alle kræfter ind i aktionsugen "Uge 12 mod Vold". Gøgl, gadeteater, små grupper i mørkeblå kedeldragter med rygmærket IDIOTI i stedet for POLITI, videodokumentation, retsgruppe og samarbejde med advokater og Amnesty International skal stoppe politivolden.

I hele 1993 foregår en udstrakt dialog mellem beboere, christianshavner, jurister, Amnesty International, Folketingets retsudvalg, medierne, styringsrådet - ja selv politiledelsen, men Christiania-patruljen fastholder sit jerngreb om fristaden.

Samtidig føler Rigsarkivet behov for at registrere Christianias historie og anmoder om historisk materiale til et særligt Christiania-arkiv.

Byggekontoret gennemfører en omfattende bygningsregistrering. Antropopip Selskabet opfører "Dyr med tøj på" i Den Grå Hal. Christianias Aktionsteater får Christiania- og EU-støtte til fortsat EU-modstandskamp i hele landet. Fri Hash-bevægelsen fejrer den 1. maj med en stor Smoke-In i Fælledparken. Loppen har 20 års jubilæum som levende fornyer af musikscenen.

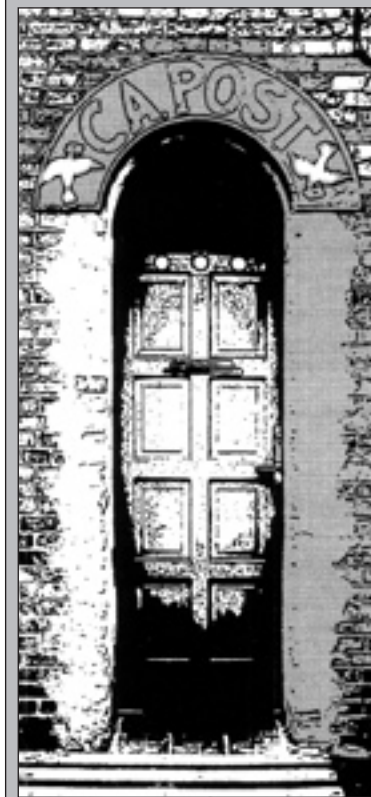
De årlige forhandlinger med forsvarsministeriet afsluttes med en aftale om et kommunalt bidrag svarende til ejendomsskatten. Fristaden bliver studieobjekt for AKF, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut. Forskerne konkluderer, at myndighederne kan lære af Christiania, og at erfaringerne kan bruges mange steder i verden. Ved årets afslutning kulminerer 1½ års politiaktion med razziaer og voldsomme anholdelser på det ellers så idylliske julemarked. Efter et krisemøde mellem fristadens beboere og justitsminister Erling Olsen sikres julefreden, idet Christiania-patruljen opløses.

På et møde i foråret 1994 med forsvarsministeren og

Christiania er en økonomisk gevinst for staten

Christianitter betaler el, vand, varme og skat som alle andre.

Men vi får ikke så meget for skatten fordi vi selv klarer opgaver som børnehaver, ungdomsklubber, renovation, postomdeling og vedligeholdelse af hele vores infrastruktur, grønne områder og meget mere.

justitsministeren er tonen barsk, og der trues med rydning af området, hvis ikke beboerne får styr på hashmarkedet. Christiania beklager, at Folketinget ikke har styr på den danske narkopolitik.

Amnesty International og danske sygeplejersker påviser massiv anvendelse af ulovlig politivold, og efter video-dokumentation og omfattende debat forbydes politiets brug af den såkaldte benlås.

Folketinget behandler den danske narkopolitik uden nogen form for nytænkning. Det udløser i foråret 1994 verdens første "hashstrejke", da Pusherstreet nedlægger arbejdet i fem dage i protest mod den forfejlede narkopolitik. Christianitter, pushere og kunder aktionerer med smoke-ins, underskriftsindsamlinger, støttedemonstrationer mod hårde stoffer på Vesterbro og kampagnen Plant et frø.

Verdenspressen og justitsministeren besøger Christiania for at studere fænomenet. Efter denne demonstration opgiver politiet i en lang periode at patruljere på Christiania.

Selvforvaltningen blomstrer

Månefiskeren genåbner uden alkohol og bliver hurtigt en af byens populære caféer. På FN's Sociale Topmøde deltager Christiania i NGO-konferencen på Holmen, mens aktivister fra hele verden besøger, studerer og bor på fristaden.

I 1995 er børnetallet vokset så meget, at forældre og aktivister begynder byggeriet af den fjerde børneinstitution i området. Det økologiske børnehus med solfanger og multilokum er det første nybyggeri til et fælles formål på Christiania og får navnet Rosinhuset.

Der bruges mange kræfter på "betal din brugsleje"-kampagner, drøftelser af rammeaftalen og forholdet til styringsrådet og myndighederne. Styringsrådet introducerer et "samtaleforum" mellem politi og christianitter, men da man kun kan tale med politiets ledelse og ikke de menige betjente, afviser Christiania tanken. Derefter føler Styringsrådet, at det har gjort, hvad det kunne, og det opløser sig selv i slutningen af 1995.

Ved nytår 1995 udtaler forsvarsministeren, at christianit-

terne kan betragtes som "mønsterborgere" når det gælder betaling for offentlige ydelser.

Kulturen lever stærkt med de nye Christiania-bands URD og Babajay, der begge udgiver CD'er. I Den Grå Hal, i Dragklubben, i Operaen, udendørs på Dyssen og på Fredens Eng samler techno- og jungleraves tusinder af unge fra hele Europa. Samtidig laver Strictly Underground koncerter med tidens hotteste bands som Blur, Green Day, Rage Against The Machine og undergrundens bedste hip-hop grupper.

Beboerne i Fredens Ark reparerer en svampeskade i millionklassen.

Fristaden bliver en virtuel landsby og manifesterer sig på nettet med www.christiania.org. Christianias hjemmeside bliver med bistand af fristadens dygtigste nørder et samlingssted på informationsmotorvejen for mange private og fælles hjemmesider, der repræsenterer fristadens mangfoldighed på det digitale område. Frem til i dag har langt over en million brugere besøgt siden. Den elektroniske revolution gør også, at Christiania hurtigt etablerer et lokalt netværk med mere end 300 brugere.

Græsrodkulturen vokser

I 1996 laver Forsvarsministeriet og Christiania en aftale om en "udviklingsplan" som et kompromis mellem lokalplanen fra 1989 og Christianias Grønne Plan. Samtidigt fejrer Christiania 25 års jubilæum med et brag af en fest med gøgl, teater, udstillinger, koncerter, støttepladen "25 Years Birthday", billedguiden Christiania i 25 år og meget mere. Jubilæumsfesten i Den Grå Hal er et historisk marathonshow med taler af gamle frontkæmpere, kunstnere samt andre støtter – både ude- og indefra. Christianias første børn, et historisk teaterstykke, 'Åndernes Sus', malende kunstnere, landets længste lagkage og meget mere. Christianias Kulturforening bliver en kulturel brobygger mellem fristaden og den store verden ved at tage tidens tunge emner som vold og pacifisme, hash og økonomi op til debat og behandle dem i en kunstnerisk og utraditionel form.

I 1997 introducer Christiania sin egen lokale valuta en

Løn med en værdi af 50 danske kroner. Christianiamønten kan benyttes ved enhver handel i områdets butikker, virksomheder, barer, kultursteder og ved betaling til lokale institutioner.

Christianias Kulturforening gennemfører den første store hashhøring, som bliver den mest omfattende drøftelse af hash- og hampeproblematikken i Danmarkshistorien. Indtil 2001 afholdes fire eksperthøringer i henholdsvis Den Grå Hal, i Folketingets Landstingssal og på Rytmask Musikkonservatorium, hvor høringen er konkluderende: Politimænd, professorer, landmænd, forfattere, læger, dommere, kunstnere og andet godtfolk støtter ubetinget en legalisering af cannabis.

I 1998 åbner Christianias Pigegarde den nyrenoverede Dyssebro. Christianias venner, Naverne, har forbedret den gamle militærbro og bygget to halvcirkler med bænke på midten.

Rampen på Prærien bliver Københavns første overdækkede mødested for både lokale og internationale skatere. Scenen er bygget og drevet af de unge selv med støtte fra ALIS, et Christianiafirma, der er begyndt at producere og sælge tøj og skateboards af høj kvalitet.

I 2000 bliver Loppen anerkendt og støttet som regionalt spillested af Kulturministeriet. CSC, Christiania Sports Club får

sit eget klubhus i bunden af Stjerneskipet.

Christianias største kultursted, Den Grå Hal, bliver opdateret med 33 nye publikumstoiletter. Løsningen er miljørigtig, hvor urin separes og genbruges, mens et handicappoilet fungerer som et multitoilet. Samme år optræder Bob Dylan to dage i træk for et begejstret publikum til totalt udsolgte koncerter. Årets udgave af Danmarks mest hysteriske skønhedskonkurrence "Frøken Verden", bliver afholdt i Den Grå Hal. Dragfesten er en hyldest til alt det gale fra den del af bøsse miljøet, som absolut ikke vil normaliseres.

Borgerlig regering kræver Christiania nedlagt

I 2001 får Danmark en borgerlig regering. Venstre og Konservative har med støtte fra det ultranationalistiske Dansk Folkeparti solidt flertal. Den borgerlige alliance erklærer Christiania krig og for første gang i fristadens levetid er der et fjendtligt borgerligt flertal i Folketinget. Målet er en normalisering gennem bygning af 300 nye boliger og individuelle aftaler om eje og leje af boligerne – kort sagt en dødsdom over Christianias fællesskab, der bygger på en kollektiv brugsret.

Christiania fylder 30 år med fest i Den Grå Hal, hvor Solvogner "genopstår" med musik og sange fra musicalen "Elverhøj". Tusindvis af venner i alle aldre og fra hele verden strømmer til festen, der varer i over en uge. Selv om alle kultursteder holder åbent, er det svært at huse de mange fødselsdagsgæster. Samtidig møder verdenspressen talstærkt op for at dække begivenheden i den lille metropol. Christianias Pigegardes utrættelige og uimodståelige indsats gennem ti år hyldes i en jubilæumsbog. Samme år ærer Pigegarden den særlige danske garderkultur med et historisk Tattoo på Kastellet.

I takt med at turiststrømmen til Christiania vokser og Holmen udbygges, bliver trafikken i området tungere. Trafikgruppen går derfor i gang med at etablere parkeringspladser rundt omkring Christiania. I perioden frem til 2004 anlægges mere end 100 parkeringspladser. Samtidig etableres et grønt haveanlæg formet som en slange til glæde for

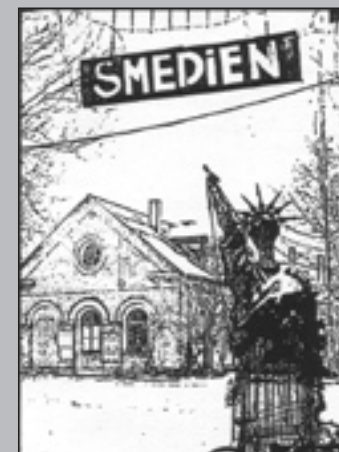
Christiania overholder alle offentlige aftaler

Christiania har overholdt alle aftaler med staten, og alle huse der er bygget på Christiania er opført efter aftale med Forsvarsministeriet. Derfor er der ingen "ulovlige huse" på Christiania.

Christiania har oprettet og istandsat mere end 400 boliger, og vi har vedligeholdt og videreudviklet infrastrukturen i fristaden, så installationer som el, vand og kloakering er helt tidssvarende og ofte i bedre stand end i resten af København.

Christiania er fri for hårde stoffer

Hash har altid været solgt på Christiania. Siden 'junk-blokaden' i 1979 har der ikke været hårde stoffer på Christiania.

ynge og ældre naboer i Voldboligerne.

Som Christianias spirituelle bidrag til det danske EU-formandskab i 2002 afholdes der internationalt Bundmøde på Fredens Eng i fire dage med oplæg fra verdens naturfolk, forfattere, kunstnere og hjemløse fra nær og fjern. Christianias Jazzklub åbner i Operaen og bliver hurtigt et kultspillested for såvel kunstnere som jazzentusiaster. Allerede året efter deltager Jazzklubben i Copenhagen Jazzfestival, hvor mange store og små stjerner mødes til jamsession i Jazzklubbens hyggelige lokaler.

I 2003 indtager HalfMaschine Den Grå Hal. Fem dage med koncerter, videokunst, dans og interaktive eksperimenter inspireret af sammensmeltningen af menneske og maskine. Den internationale gruppe af unge kunstnere gentager nedsmeltningen året efter.

Mens embedsmænd og politikere rasler flittigt med lukningstrusler tildeler Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse sit diplom for 2003 til Christiania for bydelens lange og utrættelige bestræbelse for at skabe og udvikle alternative botilbud. Samme år modtager Christianias Kulturförening Græsrodsfondens jubilæumspris.

Lukningstrusler og mobilisering

Flere bøger om Christiania kommer på gaden, skrevet af christianitter, tidligere beboere og journalister. En ny turistguide på engelsk åbner døren for udlændinge. Jacob Ludvigsen udgiver sin tykke historiebog, der samler fortællingen om Christiania. Beboerrådgivningen Herfra og Videre fylder 25 år og udgiver et jubilæumsskrift med erfaringerne fra det sociale græsrodsarbejde.

30 år efter Folketingets beslutning udskriver regeringens Christianiaudvalg en idékonkurrence om områdets fremtidige brug. Målet er at stoppe det sociale eksperiment så området kan bebygges og normaliseres. Samtidig fremhæver embedsmændene, at beboerne på Christiania generelt er fattigere, dårligere uddannet og mere arbejdsløse end resten af befolkningen.

Som et offensivt svar på regeringens hetz, udgiver en kreds

af aktivister en status på selvforvaltningen gennem ti år. Rapporten "Christiania på arbejde: Fra vision til virkelighed" dokumenterer, at selvforvaltningen fungerer og har skabt en velfungerende by med masser af fremtidsmuligheder.

Graffitimalere fra hele Europa samles til "Meeting Of Styles", der bliver afholdt i Den Grå Hal. Mens borgerlige politikere skælder ud, udveksler de unge kunstnere erfaringer og gæsterne får mulighed for at se og nyde den nye graffiti-kunst på plankeværket rundt om Christiania.

Fødselsdagen i 2003 fejres ved at genåbne den gamle hovedindgang. Ved Carl Madsens Plads åbner en stor miljøstation, hvor både christianshavnere og christianitter kan aflevere affald. En ny café åbner i Loppebygningen med kunsthåndværk og information i venlige hash- og alkoholfri omgivelser.

Nils Vest udgiver filmen "Lov og orden på Christiania 2" som en direkte fortsættelse af hans film "Lov og orden på Christiania" fra 1974. Temaet er igen myndighedernes lukningstrusler og Christianias indre mobilisering.

I takt med at politiet intensiverer deres kampagne, vælger Pusherstreet at strejke mod regeringens forfejlede hashpolitik og der lægges store camouflagenet over alle boderne for at gøre hashhandlen mindre synlig. Det var nemlig politikernes krav! For at bevare rygekulturen for eftertiden forærer pusherne en dekoreret Pusherbod til Nationalmuseet. Ifølge Gallup synes 68 procent af danskerne at det er en god idé at betragte hashboden som en kulturarv. Og tre ud af fire københavnere ønsker at bevare fristaden.

Sommeren 2003 er der folkefest med stort musik- og underholdningsarrangement på Fredens Eng, hvor en række kunstnere og enkelte politikere møder op for at vise deres kærlighed til fristaden og de værdier den repræsenterer. Samtidigt slår Christiania dørene op for den første Åbent Hus Dag, hvor institutioner, private hjem og virksomheder tager imod besøg. Op mod 100.000 danskere besøger fristaden. Kort efter gentages succesen med endnu en Åbent Hus Dag.

Sidst på sommeren arrangerer Christiania i samarbejde med venner fra hele landet et "Folkeoptog for Retten til

Forskellighed". Deltagere ankommer i særtog og busser og folkeoptoget nedlægger en krans ved Frihedstøtten og foran Christiansborg optræder en lang række kunstnere med Kim Larsen og Savage Rose i spidsen sammen med enkelte modige politikere i solidaritet med fristaden. Efterfølgende er der "kulturorgie" med gratis musikalsk og kunstnerisk optræden på 22 scener rundt i fristaden. Nina Hagen optræder i Den Grå Hal og Steppeulvene genforenes og spiller på en pontonscene i søen. Omkring 70.000 mennesker besøger Christiania denne dag.

Regeringens idékonkurrence løber fuldstændig ud i sandet. Ingen anerkendte arkitekter, idémænd eller entreprenører deltager. Kun 17 mere eller mindre tvivlsomme forslag er indsendt, hvoraf kun otte opfylder de formelle konkurrencebetingelser og de bliver alle rakkert ned af dommerkomiteen, der ikke desto mindre må uddele 850.000 kroner i trøstepremier.

I et nødvendigt valg mellem forretning eller Christianias overlevelse vælger pusherne at fjerne hashboderne i starten af 2004. Men det forhindrer ikke politiet i at gennemføre en massearrestation og massiv patruljering, så Christiania igen optræder som besat område. Politiet tilbageholder en række beboere og varetægtsfængsler dem i rekordlang tid. Som en fast tradition må Amnesty Internationals årsrapport igen kritisere dansk politis omfattende brug af varetægtsfængsling. Men for første gang i Christianias historie er den åbenlyse hashhandel væk.

Mod fremtidens mål

Kampagnen for at forsvare Christiania intensiveres med støtte fra mange udefra. "Bevar Christiania"-trøjer bliver et landsdækkende modefænomen. En gruppe unge fra blandt andet Globale Rødder danner en slagkraftig græsrodsorganisation, der forsvare Christiania udadtil.

Christiania rykker ud i byen og opretter en midlertidig ambassade på Christianshavn i Institut for Samtidskunst. De diplomatiske aktiviteter består af en stor udstilling og en velbesøgt foredragsrække. En smuk og rigt illustreret billedbog

om Christianias boliger udgives. Flere støtte-CD'er udkommer med både populære, folkelige og ukendte kunstnere.

Christiania får advokatbistand til forhandlingerne om en fondsmodel, der kan sikre fristadens autonomi, kollektive brugsret og udviklingsmuligheder. Den nye forhandlingsmodstander er et embedsmandsudvalg fra Slots- og Ejendomsstyrelsen, idet Christiania fra den ene dag til den anden overgår fra Forsvarsministeriet til Finansministeriet. Københavns Kommune spiller med ved at ansætte en tidligere beboer som særlig Christiania-konsulent. Christiania stiller nu den hidtil stærkeste forhandlingsgruppe op. Advokaterne og otte christianitter bakkes op af en baggrundsgruppe med mere end 30 aktivister, der repræsenterer alle dele af fristadens fællesskab.

En omfattende indsamling fastslår med flere hundrede tusinde underskrifter, at Christiania skal bestå som et socialt eksperiment og bevare sin selvforvaltning og de kulturelle værdier. De tanker bakkes også op af Akademirådet for de Skønne Kunstner, der finder at byeksperimentet skal have lov til at leve og vise sin fremtidige styrke eller svaghed. Samme indsigelser kommer fra Christianias Naboer og Christianshavns Lokalråd, der vender sig mod en "normalisering".

På trods af den åbenlyse modstand fra regering og politi fejrer Christiania sin 33 års fødselsdag ved at åbne en ny Ungdomsklub i flotte lyse lokaler øverst i Leppebygningen. Ungdomsklubben bliver den femte institution til børn og unge og den supplerer naturligt fristadens forskellige tilbud til nye generationer af christianitter. På Fredens Eng bliver der afholdt en international fredsfestival, hvor indianere, tibetanere, afrikanere og forskellige nationaliteter mødes for at sende gode energier til andre konfliktfyldte områder på Moder Jord. Kreative idémænd udgiver på fødselsdagen "Christianias arkitektur", som et stort og visionært ideoplæg til en stribe nye boliger – både på Christiania og som husbyer i de omkringliggende kanaler.

Eventyret er ikke slut...

FACILITETER

Førstehjælp

fås i Sundhedshuset ved Badehuset, man-fre kl. 12-18.

Cykler

Cyklister kan få luft og lapning i Cykelværkstedet ved Månefiskerren, ma-fre kl. 10-17.30. Lørdag og søndag kan du få luft og lappegrejer i Den Grønne Hal, kl. 9-18.

Oplysning

Leder du efter nogen noget kan du hente information på www.christiania.org eller i Nyt Forum i Operaen ma-to kl. 12-18, fre kl. 12-16, tlf. 32 95 65 07.

Kontakt

Du kan også komme i kontakt med folk gennem Christianias interne avis (skriv til [Ugespejlet](mailto:Ugespejlet@christiania.org), Christiania, 1407 Kbh. K eller ugespejl@christiania.org) eller ved at sætte et opslag i Indkøbscentralen.

En vision med vokseværk

Christiania er kommet for at blive. Det har Københavns Kommune og endog regeringen indset. Spørgsmålet er under hvilken form, for med den seneste Christianialov er der fare for, at Christiania i løbet af få år kan blive til et cappucino-kvarter for liebhavere og velstillede borgere.

Vi bruger alle Christiania. Både besøgende og beboere. For at sikre vores kollektive brugsret vil Christianias ejerforhold i fremtiden sandsynligvis blive en fond. Dermed skal Christiania ikke hele tiden genforhandle aftaler med staten, og frem for alt vil det sikre, at ingen ejer deres bolig på Christiania. Vores kollektive brugsret er vigtig for at sikre plads til alle, stor forskellighed og en social retfærdighed blandt beboerne.

Christianias visioner er efter en årrække med byggeforbud at bygge nyt. Vi vil bygge ældreboliger og et kollegium, hvor studerende fra de skabende kunstarter samarbejder med Christianias værksteder og kunstnere. Vi vil bygge boliger reserveret til gæsteforskere og en æresbolig som vi hvert år låner til en politiker, forsker, kunstner eller ildsjæl, der har gjort en særlig indsats for Christiania. Vi vil også skabe et grønt hostel hvor backpack'ere finder billig overnatning. Vi vil åbne en mindre friskole, hvor elever fra resten af Danmark og verden kan undervises.

Økonomien skal organiseres som en idemæssig frizone, så kreative og innovative virksomheder fritages for at betale moms til det offentlige, mens overskuddet går til fælleskassen. Christianias lokale møntfod Løn'en videreudvikles, så den kan understøtte en grøn og bæredygtig økonomi.

Vi fokuserer mere på økologi i fremtiden. Staten, som har forurenset området med tungmetaller i forbindelse med den tidligere våbenproduktion, må erkende sit ansvar og sætte midler af til oprydningen. Indsatsen vil tillade mere egenproduktion af fødevarer i frugtlunde og økologiske nyttehaver.

I byggeriet lægger vi vægt på anvendelse af materialer, som kræver få resurser at fremstille og udformninger som fører til lavt energiforbrug. Christianias delebil-ordning udbygges til hele Christianshavn, og der oprettes en lokal virksomhed som sørger for bilernes vedligeholdelse. Christiania eksporterer sin genbrugsordning til resten af Danmark, hvor affaldsmængderne gennem mange år har været stigende. På Christianias genbrugsplads er målsætningen omvendt - nemlig 90 procents genbrug.

Christianias beslutninger vil også i fremtiden blive truffet kollektivt af alle interesserede og i stor enighed. Det er utænkeligt at vi vil indføre traditionelle flertalsafgørelser i Christiania. Det har ofte været kritiseret at blot enkelte modstandere kan forhindre et forslags gennemførelse. Men omvendt har nogle få stemmers flertal i Danmark ofte betydet, at halvdelen af befolkningen er endt med at være utilfredse efter en afstemning - f.eks. efter EU-afstemninger.

Christiania vil fortsat være drivkraft for kunst, kultur, arkitektur og innovation. Vi vil oprette en højskole for selvforvaltning, som varetager modning af kreative globale projekter, der kan anvendes i resten af verden. Alt fra undervisning og eksport af den sociale struktur, institutionsdrift, alternativ behandling, cykler, sko, software og kunsthåndværk.

Først og fremmest vil mennesket som hidtil være i centrum på Christiania. I enhver fremtidig proces vil prioritering af demokrati, nærhed og frihed være ufravigelige krav.

Arkitekturvisionerne er fra bogen
»Christiania Arkitektur - idéer til fremtidigt byggeri«
(2004). Tegninger: René Jalford

1. Hovedindgangen
2. Loppebygningen
3. Prærieporten
4. Gavlmaleri af Marianne Rydval
5. Legepladsen
6. Optimisten
7. Maskinhallen
8. Genbrugsstationen
9. Carl Madsens Plads
10. Psyak Building
11. Psyak
12. Sunshine Bakery (Bageriet)
13. Fredens Ark
14. Operaen
15. Pusher Street
16. Vaskeriet
17. Fælleskøkkenet/Abegrotten
18. Woodstock
19. Malerværkstedet
20. Fodboldbanen, Fredens Eng
21. Nemoland/Bistroen
22. Grøntsagen
23. Keramikhuset
24. Den Grønne Genbrugshal
25. Fremtidsskoven
26. Månefiskeren
27. Cykelværkstedet
28. Sundhedshuset
29. Kvindesmedien
30. Byggekontoret
31. Smedierne/Christiania Bikes
32. Snedkeriet (Ovnværkstedet)
33. Bøssehuset
34. Den Grå Hal
35. Røde Sols Plads
36. Kaninøen
37. Fabrikken
38. Toilet

39. Tolvkanten
40. Det Grønne Rum
41. Indkøbscentralen
42. Langgaden
43. Morgenstedet
44. Rosinhuset
45. Stupa
46. Fritidshjemmet Sølyst
47. Mælkebøtten
48. Bananhuset
49. Pagoden
50. Hestestalden
51. Det Lyserøde Børnehus
52. Børneengen
53. Den Sjette Sans
54. Perlen
55. Den Blå Karamel
56. Frederiks Bastion
57. Bjørnekloen

58. Vej
59. Den Okkulte Skole
60. Aircondition
61. Sommerbutikken
62. Autogena
63. Fakirskolen
64. Den Kosmiske Blomst
65. Dyssebroen

Copyright: Anna Tengberg

Christiania

Prinsessegade

Bådsmandsstræde

Rundt i krogene på Christiania

Christiania er et åbent, rekreativt område, som er fyldt med oplevelser. Mange af fristadens besøgende ser imidlertid kun en brøkdel af Christianias mangfoldighed.

Som en gruppe kan man bestille en guidet tur rundt i alle krinkelkrogene og få noget at vide om de forskellige værksteder, virksomheder, boformer og eksperimenter, der foregår.

Men som besøgende kan du jo også på egen hånd udforske fristadens liv og kultur.

Her er lidt vejledning til din tur på Christiania:

Som det fremgår af kortet på midtersiderne er "Christiania city" et stort, nærmest firkantet område, hvor næsten alle virksomheder, butikker, værtshuse mm. befinder sig. Herudfra strækker sig de nordlige områder mellem Refshalevej og voldgraven, hvor by gradvist bliver til skov.

På den anden side af voldgraven ligger Dyssen, som er et grønt område med spredt beboelse og med få virksomheder.

Et af de fascinerende træk ved Christiania er kombinationen af storbypræg og landlig idyl på et lille område med bløde overgange og en nænsom kombination af natur og beboelse. Men den statslige planlægning ønsker at opdele området skarpt i "byzone" og "landzone", blandt andet på grund af det historiske voldanlæg.

Vi kan ikke bruge lokalplanens streg, som deler Christiania i tætbeboet by og tom park. Vi ønsker byen ud på landet og landet ind i byen. Ikke blandet i én grød, men som vekslende områder - dejlige, rumlige og fulde af behagelige overraskelser.

Når du træder ind ad den nyåbnede hovedindgang i hjørnet ved Bådsmadsstræde finder du et grønt område midt i byen. Her står du på hjørnet af **Prærien**, som i 1971 var en helt åben og bar eksercerplads, men som efterhånden blev en plads med hashpushere, handlende og småboder. I 1989 besluttede vi at skabe et grønt område her, i første omgang

ved at lukke hovedindgangen, som vi genåbnede i 2003.

Samtidig med lukningen af indgangen blev hashhandlen flyttet bag "den gule streg" i starten af **Pusherstreet**, og de grønne anlæg, den flotte **legeplads**, **skateboardrampen**, **boldpladsen** og markedspladsen **Carl Madsens Plads** blev etableret.

På pladsen ved indgangen fra Prinsessegade ligger vores fælles snedkerværksted **Optimisten**, og langs med Prinsessegade **Loppebygningen**, der har navn efter det oprindelige loppemarked, der i dag rummer spillestedet **Loppen**, restaurant **Spiseloppen**, galleriet **Gallopperiet** (alle i opgangen midt på langsiden), **Veteranbilklubben** og nede ved indgangen **Infocafeen** og **Christianias postkontor**. Ovenpå små hobbyværksteder og **Ungdomsklubben**.

Den store bygning, der afgrænser Prærien på sydsiden, **Fredens Ark**, er Nordeuropas største bindingsværkshus, og var engang hovedkvarter for Bådsmadsstrædes Kaserne.

Udover boliger rummer bygningen Christianias beboerrådgivning **Herfra og Videre**, trykkeriet **Sativa Tryk** og forsamlingshuset **Rockmaskinen**. På den anden side af Arken ligger Fredens Eng, der bliver brugt til fodboldkampe og større arrangementer.

Hvis du skrår over Prærien fra indgangen følger du en grøn sti forbi legepladsen og forbi bagsiden af Optimisten og Rampen. Når du passerer **Miljøstationen** kommer du til **Maskinhallen**, som i 1985 blev "klunset" fra NKT's gamle fabrik på Frederiksberg. Nedrevet med numre på hvert eneste bræt og genopført her som base for skraldeholdet og garage for Christianias maskinpark.

Lidt længere nede, forbi beboelsesområdet Psyak, kommer du til starten af **Pusherstreet**, hvor du finder **Operaen**, der rummer et musiksted/forsamlingshus og informationskontoret **Nyt Forum** - begge på 1. sal - café **Oasen** og et træværksted i stuen. For enden af bygningen deles **Børneteate-**

ret og **Jazzklubben** om lokalerne. Lige overfor finder du **Yak Celica**, der sælger tøj og træskærerarbejder fra østen, **Diva** med multietnisk brugskunst og **Marzbar**, den lokale netcafe.

På højre side af Pusherstreet ligger bageriet **Sunshine Bakery**, **Vaskeriet** og bagved **Fælleskøkkenet** og **Abegrotten**.

Lidt længere fremme finder du værtshuset **Woodstock**, overfor ligger **Maleværkstedet**, den lokale **tatovør**, en **kiosk** samt et lille kombineret **galleri** og **spisested**.

Lidt længere fremme ligger **Grøntsagen**. Går du til højre her, finder du værtshuset **Nemoland** og **Bistroen**.

For enden af gaden ligger **Den Grønne Hal**, som er Christianias byggemarked og brændselsforsyning - en mægtig militær ridebanebygning med en imponerende tagkonstruktion. Ved siden af møder du den første af mange små hyggelige skurvognslandsbyer - efterhånden mere selvbyggeri end skurvogne.

På vej herved har du passeret **Fremtidsskoven**, plantet af ihærdige christianitter i 1977 på ruinen af en gammel fabriksbygning. Bag den ligger cafeen **Månefiskeren**, indrettet i en gammel maskinhal, og **Cykelværkstedet**, der startede i det lille skur bag den imponerende nye facade. Den store bygning ved siden af "Månen" er **Fabrikken**, der bl.a. rummer **Byens Lys**, vores biograf og fælles mødesal.

Hvis du nu i stedet var startet gennem indgangen ved busstoppestedet i Prinsessegade, havde du passeret skurvognslandsbyen **Røde Sols Plads**, "parcelhuskvarteret" **Psyak** og **Den Grå Hal**, Christianias absolut største rum med plads til 1.500 mennesker. Oprindeligt er den bygget som ridehal; i dag bruges den mest til koncerter, fester og til det traditionsrige julemarked og julefesten.

Herefter kommer du til **Mælkevejen**, seks ens bygninger, der ud over beboelse rummer **Bøssehuset**, **Kvindesmedjen**, **Snedkeriet/Ovneværkstedet** og **Smedjen** - som du kommer lige forbi - og **Energiværkstedet** og **Byggekontoret** længere nede mod Pusherstreet.

Fortsætter du skråt til venstre, passerer du en lang lav bygning fuld af kropspleje: den rummer **Sundhedshuset**, **Frisørsalonen** og **Badehuset**. På venstre hånd ligger den store

røde bygning **Løvehuset**, som kun rummer beboelse.

Uanset hvilken rute du vælger, ender du på **Langgaden** - som virkelig er en lang gade, der starter ved den Grønne Hal og fører ud gennem Nordområdet.

Her finder du først **Det Grønne Rum**, med lokaler for **Økonomigruppen** og **Kommunikationsgruppen**. Overfor står containeren, hvor der byttes brugt tøj. Derefter kommer du til **Indkøbscentralen**, i daglig tale Indkøberen. Den lokale købmandsbutik med egen legeplads og "landsbyens gadekær", hvor børn, hunde, fulderikker, turister og godtfolk hygger sig med hinanden.

Længere nede passerer du vegetar-restauranten **Morgenstedet** og fritidsklubben **Rosinhuset**.

GRUPPER OG
ENKELTPERSONER
TLF: 32 57 96 70
FAX: 32 57 60 05

Derefter står du på pladsen foran boligområdet *Mælkebøtten* med den store port og en buddhistisk *Stupa* foran. Her har du forladt "Christiania City", og nu venter et varieret grønt område med et rigt dyre- og planteliv.

Du kan først se dig omkring i Mælkebøtten, et grønt beboelseskvarter med smukke huse og en charmerende skurvognslandsby. Herefter kan du gå videre ad Langgaden, som efter *Børneengen* – atter en skurvognslandsby i tæt kontakt med *Børnehuset/Vuggestuen* og *Hestestalden* - munder ud i Refshalevej med udsigt til Holmen.

Herfra kan du gå tilbage eller fortsætte gennem de to små områder *Den Blå Karamel* og *Bjørnekloen*, enten langs volden eller på den, hvor du har en glimrende udsigt over de to områder, voldgraven og Dyssen. Længst mod nord kan du ad Refshalevej komme over til Dyssen.

Ved Mælkebøtten kan du også gå til højre ned mod voldgraven. Vælger du at gå langs vandet, kommer du til højre helt ud til Torvegade og civilisationen eller til venstre helt ud til Bjørnekloen i nord. Du kan også gå over *Dysselbroen*, hvor udsigten altid er en pause værd.

På Dyssen er valget enkelt. Hvis du går til højre, kommer du gennem *Syddyssen* og et stykke "park", der udtrykfuldt illustrerer, hvordan Christiania kunne have set ud under kommunal pleje. Her ender du på Amagers nordspids med Chr. Møllers Plads og gode busforbindelser.

Går du derimod til venstre, kommer du gennem ca. en kilometers afvekslende beboelse og grønne områder. På vejen passerer du *Sommerbutikken* og ender på Refshalevej, hvor du kan gå til højre mod Amager Strand eller til venstre mod Christianshavn, hvor du som nævnt ovenfor kan vælge mange stier gennem Christianias områder.

God tur...

• **INGEN HÅRDE STOFFER** • **INGEN RYGMÆRKER** • **INGEN VOLD** • **INGEN VÅBEN** •
• **INGEN HANDEL MED BYGNINGER ELLER BOLIGER** •

Christianias selvforvaltning

Christiania har siden sin fødsel i 1971 stået for kritik og oprør mod de herskende magtsystemer. Fristaden har altid eksperimenteret med at skabe et samfund, der bygger på en udstrakt grad af aktivt deltagerdemokrati med vægt på den enkeltes mulighed for frihed og selvudfoldelse. Alle Christianias beboere kan på lige fod deltage i den demokratiske proces, der former lokalsamfundet. Vigtige beslutninger tages altid ved konsensus, det vil sige almindelig og bred enighed blandt de deltagende. Derfor kaldes Christianias styreform ofte for konsensusdemokrati.

Christianias selvforvaltning bliver praktiseret gennem en række møder, med hver deres indhold og funktion; fællesmødet, område-, kasserer-, økonomi-, virksomheds-, bygge-, medarbejder- og husmødet. Evigt understøttet af den daglige debat der til stadighed foregår både privat og i Christianias offentlige rum. Disse møder er hierarkisk organiseret med fællesmødet som øverste instans. Alle Christianias beboere har mødepligt til områdemøder og fællesmøder. Områdekassererne har mødepligt til kasserermøder mens virksomhederne har mødepligt til virksomhedsmøder og endelig har områdekassererne, økonomigruppen og institutionerne mødepligt til økonomimøder. Men alle interesserede christianitter kan deltage.

Fællesmødet handler om forhold der angår alle christianitter, fx vedtagelse af Fælleskassens årlige budget, samarbejde og forhandling med staten, voldssager og problemer med politiet. I disse tilfælde kan man sammenligne fællesmødet med regering og folketing, der udgør den lovgivende magt.

Fællesmødet kan også bruges til at afgøre tvister, hvor man ikke har kunnet komme til enighed på de møder, hvor disse sager normalt drøftes. Det kan være retten til en bolig, som hører til områdemødet, uenigheder virksomheder imellem som normalt ville blive behandlet på økonomi- eller

virksomhedsmødet eller private problemer mellem beboere som hus- eller områdemøder ikke kan løse. Her er fællesmødets funktion en slags domstol, og udgør dermed den dømmende magt.

Fællesmødet er også forpligtet til at finde ud af, hvordan de forskellige beslutninger skal udføres i praksis. Her er demokratiet ikke kun baseret på deltagelse i beslutningerne, men også på aktiv deltagelse i udførelsen af disse. Vi har ikke nogen legitim ordensmagt til disse opgaver. Derfor har fællesmødet også funktion som den udøvende magt.

Fællesmødet bruges også til at informere om vigtige sager, fx om hvordan forhandlingerne med staten skrider frem, og til almindelig debat om alt, hvad der vedrører fællesskabet. Fællesmøderne er åbne for alle beboere på Christiania, men lukket for udefrakommende medmindre de er inviteret.

Områdemødet afholdes normalt en gang om måneden. Her løser vi de lokale problemer, der vedrører hvert enkelt af de 15 områder, som Christiania er geografisk opdelt i: Loppebygningen, Fredens Ark, Prærien, Tinghuset, Psyak, Mælkevejen, Fabrikområdet, Løvehuset, Mælkebøtten, Nordområdet, Den Blå Karamel, Bjørnekloen, Syddyssen, Midtdyssen og Norddyssen. Områderne er meget forskellige både med hensyn til beboerantal og fysisk størrelse. I det største område bor over 80 personer og i det mindste 9. Områderne kan bestå af et enkelt større hus med mange beboere, eller flere huse, der er spredt over et større areal. Hvert område har en kasserer, der tager sig af brugslejeindbetalinger, regnskab og planlægning af områdemøderne.

På områdemødet drøftes alt hvad der vedrører det pågældende område; bygningsvedligeholdelse, ansøgninger til ledige boliger, arbejdsdage, forbrugs- og brugslejeindbetalinger. Men også mere generelle forhold der angår hele Christiania. Fx bliver der før et budgetfællesmøde, hvor

Værtshusene

Christianias værtshuse har hårde betingelser. De skal først have bevillingsansøgningen godkendt af området. Derefter af virksomhedsmødet og til sidst økonomimødet. Til sidst kan der søges værtshusbevilling hos myndighederne i Danmark. Derudover fastlægges en særlig omsætningsbetinget brugsleje til fælleskassen – foruden moms og skat til Danmark. Denne procedure blev stadfæstet i 1987.

Christianiternes udgifter

Christiania betaler alle sine offentlige udgifter til renovation, el- og vandforbrug, rottebekæmpelse, kommunale afgifter og skatter, skorstensfejning mm.

Samtidig betaler christianit-terne selv for fem børneinstitutioner, Sundhedshus, Byggekontor, Maskinhal, vedligeholdelse af infrastruktur og grønne områder, postudbringning m.m.

Christianitter betaler naturligvis også skat til stat og kommune.

Fødevarerkontrol

Virksomheder på Christiania er underlagt den samme kontrol som i det øvrige Danmark.

Værtshuse, restaurationer, fødevarerbutikker og børneinstitutioner får to gange årligt besøg fra Fødevarerinspektoratet og der uddeles 'smileys' efter standard.

Moms

Alle Christianias virksomheder, der handler med det omkringliggende samfund (vores eksportvirksomheder) er momsregistreret på normal vis.

Virksomheder, hvis aktiviteter er rettet mod Christianias borgere, betaler moms til Christianias fælleskasse, som så to gange årligt afregner fællesmoms med Told&Skat.

Fælleskassens budget bliver vedtaget, taget en områdemøderunde, så hver enkelt områdekasserer kan fremføre sit områdes synspunkter på det kommende budgetfællesmøde. Så på nogle områder praktiserer Christiania et repræsentativt demokrati, selv om alle møder er åbne for christianitter. Områdemødet er beslutningsdygtigt i alle forhold der specifikt vedrører det enkelte område, men skal indordne sig under fællesmødebeslutninger, der er Christianias højeste beslutningsinstans.

Kasserermødet. Områdekassererne og økonomigruppen mødes en gang månedligt for at udveksle informationer om områdernes økonomi og planer, samt erfaringer om struktur og boligpolitik. På disse møder fremlægges forslag til, hvad der skal tages op til diskussion ude i de enkelte områder.

Økonomimødet administrerer Christianias Fælleskasse, og dermed forvaltningen af samtlige institutioner og aktiviteter der hører under Fælleskassen: børneinstitutionerne, renovation, el- og vandforsyning, bygningsvedligeholdelse, infrastruktur, postkontor, informationskontor og meget mere. Mødet afholdes en gang om måneden, er åbent for alle christianitter og tilrettelægges af økonomigruppen, der også står for den daglige drift af Fælleskassen. På økonomimødet behandles institutionernes regnskaber, virksomhedernes indbetalinger og brugsretsaftaler, og man kan ansøge om penge til forskellige projekter og aktiviteter. Udover økonomi drøftes også aktuelle problemstillinger, og der bliver løbende orienteret fra forskellige arbejdende grupper på Christiania og fra lokalrådet på Christianshavn.

Virksomhedsmødet arrangeres af økonomigruppen og afholdes en gang om måneden på skift hos de forskellige virksomheder, der her har mulighed for at diskutere fælles problemstillinger, der vedrører virksomheder på Christiania. Her fastlægges desuden virksomhedernes indbetalinger til Fælleskassen og områderne. Brugsretsaftaler med nye virksomheder fremlægges til efterfølgende godkendelse på økonomimødet. Carl Madsens Plads, Christianias faste markedsplads, har desuden et særskilt månedligt møde, hvor der bl.a. tages beslutning om antallet af boder på pladsen,

hvad de må sælge, og hvor meget de skal betale i afgift til Christianias Fælleskasse.

Byggemødet er Christianias Tekniske Forvaltning og afholdes en gang om måneden med repræsentanter for de 15 områder. Derudover deltager Loppebygningen, Gartnergruppen, Maskinhallen og de daglige ansvarlige på Byggekontoret. Alle aktiviteter, der udgår fra Byggekontoret er finansieret af Christianias Fælleskasse. På byggemødet diskuteres og besluttes hvordan Byggemødets bevillinger skal bruges og hvordan opgaverne skal prioriteres. For at et byggemøde er beslutningsdygtigt skal mindst syv områder være repræsenteret. Byggekontoret står for den daglige drift og for at gennemføre projekter som Byggemødet beslutter at sætte i gang.

Medarbejdermødet. De fleste virksomheder på Christiania er kollektivt organiseret og derfor har medarbejdermødet en central funktion i virksomhedens drift. Normalt afholdes medarbejdermødet en gang ugentligt, og her planlægges den kommende uges arbejdsopgaver, virksomhedens økonomi gennemgås, og der tages stilling til fremtidige tiltag både praktiske, økonomiske og visionære. Medarbejderne drøfter også problemer på arbejdspladsen og der bliver som regel plads til en snak om Christianias aktuelle situation.

Husmødet eksisterer i de store huse, hvor der bor mange mennesker, og i kollektiverne. Her kan man tage problemer op om det enkelte hus; fx vedligeholdelse, ud- og indflytning eller uenigheder mellem naboer. Kan man ikke komme til enighed, vil sagen normalt gå videre til områdemødet.

Christianias selvforvaltning har altså skabt en intern struktur, der på mange områder erstatter den administration som den danske stat normalt står for. Udover at fællesmødet på nogle områder erstatter både regering, domstole og politi, er det Christianias områdemøde, der er den relevante instans når der, gennem borgerkortet, gives rettigheder til brug af boliger. På samme måde er det økonomimødet, der med brugsretsaftaler tildeler rettigheder til brug af erhvervslokaler på Christiania.

Derfor er det også disse forhold, som den borgerlige regering (2004) søger at vinde tilbage til staten ved at foreslå: En ændring af ejerforholdene til Christianias bygninger og en normalisering af den demokratiske organisering. Problemet for staten er at acceptere eksistensen af en bydel, der på nogle områder erstatter statens administration og voldsmonopol med sine egne regler.

Christianias selvforvaltning udgør et værdifuldt samfundseksperiment, fordi vi gennem årtier har skabt brugbare erfaringer til gavn for en videreudvikling og fornyelse af den demokratiske proces i det danske samfund. Vores selvforvaltning skal derfor ses som en udfordring og en inspiration til den danske stat og det danske demokrati. Christiania har med sin eksistens i mere end tredve år bevist, at der findes alternative og mere bæredygtige måder at organisere et samfund på.

Christianias fællesøkonomi

En af de første strukturer, der opstod på Christiania, var Fælleskassen - formentlig på et af de allerførste fællesmøder. I begyndelsen var det en cigarkasse, direkte styret af de dengang meget hyppige fællesmøder. Men efterhånden som både fristadens fælles funktioner og myndighedernes krav er blevet mere komplekse, er også den fælles økonomi blevet

en mere omfattende og kompliceret affære.

Vi betaler for renovation, el- og vandforbrug, kommunale afgifter og skatter; der er børneinstitutioner, fællesmoms, Postkontor samt Byggekontor og Maskinhal, som sammen står for vedligehold og udbygning af både infrastruktur og bygninger. Endelig er der en pulje (cirka 9 procent af budgettet) til fælleskassens fonde, der hver er øremærket til forskellige aktiviteter og formål.

Fælleskassen får sine indtægter fra beboernes brugsleje, en kombination af "medlemskontingent" plus forbrugsafgifter efter måler og fra virksomhedernes indbetalinger.

Fordelingen af pengene fastlægges af det årlige budgetfællesmøde. Eller rettere - møder, da der sjældent kan opnås balance på det første. Når budgettet er vedtaget, sørger økonomigruppen for den daglige administration.

Vores budget er stramt og det er flere gange sket, at fonde og områder ikke har fået deres månedlige andel. Særligt når 10-20 procent af beboerne ikke betaler eller er bagud med deres brugsleje.

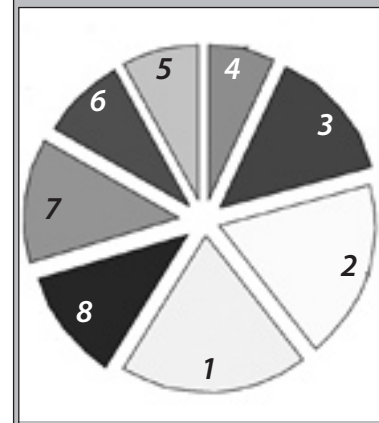
Christiania har dog i mange år haft en speciel opsparing til uforudsete udgifter og katastrofale hændelser.

Vi har derfor udarbejdet en prioriteringsliste i tilfælde af lavvande i fælleskassen. Vi betaler altid alle eksterne udgifter først, mens fonde og områdekasser får sidst. Derfor har Christianitterne haft den besynderlige oplevelse, at blive udråbt til "mønsterborgere" af både politikere og myndigheder, fordi vi siden starten af 1990'erne har betalt alle forbrugsafgifter og skatter 100 procent...

I 2004 var Christianias budget på ca. 18 millioner kroner. 7 millioner er brugt til el og vand, inkl. både forbrug og vedligehold. Disse penge betales efter måler af både virksomheder og beboere. Indtil slutningen af 2002 blev disse udgifter dækket solidarisk, så alle beboere betalte det samme, uanset el- og vandforbrug, mens kun virksomhederne betalte efter måler.

Af de resterende knapt 11 millioner stammer små 70 procent fra beboernes brugsleje, mens Christianias virksomheder bidrager med resten.

HVAD GÅR BRUGSLEJEN TIL?

1. Byggekontor
2. Børn og unge
3. Eksterne udgifter
4. Social fond
5. Områdekasse
6. Fonde
7. Diverse institutioner
8. Maskinhal

Eksterne udgifter er skatter og renovationsafgifter, fællesmoms, skorstensfejning, forsikringer mm.

Diverse institutioner er Ugespejl, Sundhedshus, Postkontor, radio, Herfra & Videre (Christianias rådgivnings- og socialkontor), administration, offentlige toiletter, Kulturforening, Genbrugsstation, trafikgruppe, legeplads, kontaktgruppe, Galopperiet mm.

Christiania **...SMEDE**

Bådsmadsstræde 43
1407 København K

Butikker m.m.

Carl Madsens Plads, starten af Pusher Street.

Diverse udendørs boder med bl.a. CD'er, beklædning, falaffel, pizzaer, rygeredskaber, T-shirts, smykker, kunsthåndværk osv.

Den Grønne Genbrugshal, Langgaden 2.

Christianias byggemarked.

Alle slags byggematerialer, både nyt og genbrug, brændsel, isenkram, kontorartikler, arbejdstøj, hobbyartikler, syartikler, legetøj, genbrugstøj, Christiania merchandise, brugte møbler og meget mere.

Åbent: Hverdage 9-18 (mandag 12-18). Lør. og søn. 10 – 18.

Diva, Svinget bag Operaen.

Multietnisk brugskunst. Rariteter, interiør og havekunst.

Åbent 12 - 18 (mandag lukket).

Grønsagen, Glashuset.

Alt i frugt og grønt, stort udvalg i økologiske og biodynamiske varer. Økobrød, nødder, grøntsags- og frugtjuice og meget andet.

Åbent sommer hver dag 9-19, vinter hver dag 9-18.

Indkøbscentralen, Langgaden ved legepladsen.

Alt i købmandsvarer, stort udvalg af økologiske produkter, øl og vand, tobaksvarer, aviser, postkort, helsekost, naturmedicin. Christiania-produkter: naturkosmetik, tandpasta, urteteer, postkort, brød og kager m.m.

Mønttelefon.

Åbent hver dag 8-20 (tirsdag 12-20).

Infocafé, Loppebygningen.

Infocafé med postkort, plakater, kaffe, te, saft og kage, samt butik med Christiania-fremstillet kunsthåndværk.

Også indgang fra Prinsessegade.

Åbent fredag, lørdag og søndag 12-18.

Julemarkedet, Den Grå Hal, hvert år ca. 10.-20. december.

Julebazar med ca. 60 boder med gaveartikler, mad, drikkevarer, underholdning mm.

Åbent hverdage 14-20, Lør. og søn. 12-20. Sidste dag til kl. 18.

Sommerbutikken, Norddyssen.

Kaffe og te, is og chokolade m.m. samt produkter fra Christiania. Ingen købetvang, du er velkommen med din madkurv.

Åbent: maj-august 14-solnedgang; april og september lørdag-søndag 14-18.

Sunshine Bakery, Pusherstreet.

Salg af brød og kager samt sandwich, kaffe, te, mælkeprodukter, sodavand, cigaretter m.m. Udendørs sandwichbar.

Døgnåbent.

Yak Celica, Svinget bag Operaen.

Butik med import & egne designs fra Østen, tøj, træskærerarbejder m.m.

Åbent tirsdag - søndag 12 - 18.

Madsteder, caféer, værtshuse

Angakoq, Stjerneskipet.

Frokostcafé og samlingssted for grønlændere.

Åbent: tirsdag til fredag kl. 10 til 15.

Bistroen, ved Nemoland.

Grillbar med morgenmad, frokost, aftensmad mm.

Åbent: 8-22, fredag-lørdag 8-24.

Bixen, Pusherstreet.

Kiosk med øl, vand, slik, is, hotdogs mm.

Åbent fra 1. april til 31. december 12-20.

Fælleskøkkenet, Tinghuset.

Multietnisk café: "Stedet, hvor man ryger den fede", læser

avis og spiller backgammon, kort, bordfodbold m.m. Byens bedste kaffe til billige priser.

Åbent: Hver dag 9 – 24, fredag og lørdag er der længere åbent, hvis der er behov for det.

Marzbar, Svinget bag Operaen.

Netcafé med salg af slik og sodavand.

Morgenstedet, Langgaden.

International økologisk vegetarrestaurant.

Røg- og alkoholfrit miljø.

Åbent: 12-21 (mandag lukket).

Månefiskeren, Fremtidsskoven.

Café med morgenmad og frokost, vand, sandwich, kaffe og te. Pool billard og spil.

Åbent: tirsdag-fredag 10-23, lørdag-søndag 10-01.

Nemoland, ved siden af Fredens Eng

Værtshus med galleri, backgammon, billiard.

Udendørs borde, lejlighedsvis koncerter.

Kaffe, øl, vand, sprut, vin, madpakker.

Åbent: 10-02 (fredag-lørdag 10-05).

Tlf. 32 95 89 31, fax 32 95 89 35.

Oasen, Pusherstreet, i Operaens opgang.

Café med cappuccino, friskpresset juice, is, sandwich, cookies, varm mad.

Hver dag 10-24, søndag lukket.

Spiselloppen, Loppebygningen.

Restaurant, som fik 4 kokkehuer i en Politiken-anmeldelse.

Både kød og vegetarmad.

Skiftende kunstudstillinger.

Åbent: hver dag 17-24 (mandag lukket). Tlf. 32 57 95 58.

Woodstock, Pusherstreet.

Værtshus, af og til med levende musik.

Morgenmad, håndmadder, øl, vand, spiritus, kaffe og te.

Åbent: 9-05.

Musik/kultur

Blues Jam cafe, Operaen.

Hver søndag kl. 15 – 21.

Byens Lys, Fabrikken.

Christianias lokalbiograf, som fungerer på filmklubbasis. Is, æblekage, kaffe, te og kakao. Rummet bruges også til fællesmøder, foredrag, lysbilledshow m.m. Filmklub søndage i sæsonen kl. 20 for voksne. Børnebif søndag kl. 16.

Børneteateret, Operabygningen, bunden.

Lejlighedsvis teaterforestillinger for børn og barnlige sjæle.

Tlf. 31 57 11 92.

Bøssehuset, Refshalevej 2, ved Den Grå Hal.

Lejlighedsvis arrangementer.

Den Grå Hal, Refshalevej 2.

Christianias største rum. Bruges til alt fra julemarked til store koncerter, teater, møder, støttefester og juleløses jul.

Tlf. 32 54 31 35.

Jazzklubben, Bunden af Operaen.

Jazz på internationalt niveau hver onsdag og fredag.

Musikloppen, Loppebygningen.

Et af landets mest kendte spillesteder for især rockmusik.

Danske og internationale bands af høj kvalitet.

Åbent: ons. og tors. 21-02, fre. og lør. 22-02.

Tlf. 32 57 84 22.

Operaen, Operabygningen, 1. Sal. Pusherstreet.

Christianias forsamlingshus. Musik teater, fester og lignende

Bæredygtig Forvandling
& Demokratisk Fornyelse

www.christiania.org/utopia

SATIVA TRYK
"vi ta'r os af originaler"
DTP - LAY-OUT - FILMUDKØRSEL
SCANNINGER - STORFORMATPRINT
WEBDESIGN - OFFSETTRYK
sativatryk.dk - sativa@mac.com
Tel. 40 19 10 45 - 35 55 33 90

Optimisten
S N E P K E R I

- MØBLER ·
- KØKKENER ·
- DØRE ·
- VINDUER ·
- TRAPPER ·

Tlf 32 54 94 15

Christianias tekniske forvaltning

Bådsmandsstræde 43, 1407 K

Tlf. 32961110 Fax 32961195

Hjemmeside:

www.cabyg.christiania.org

Email: cabyg@cabyg.christiania.org

arrangementer.
Se efter plakater eller kig i Ugespejlet.

Rockmaskinen, Fredens Ark i stuen ud mod Fredens Eng.
Fredens Arks forsamlingshus. Lejlighedsvisse arrangementer.
Tlf. 32 96 32 13.

Værksteder

Både -og, Bunden af Operaen ud mod Pusherstreet.
Træværksted. Salg af eget kunsthåndværk.
Lejlighedsvist åbent.

CASO, Christiania Snedkeri og Ovnværksted
Det Blå Hus, Mælkevejen.
Køb, salg og restaurering af antikke ovne og møbler.
Åbent mandag-fredag 10-17, lørdag 11-15.
Tlf. 32 95 30 51.

Cykelværkstedet, Fremtidsskoven ved Månefiskeren.
Salg og reparation af cykler, bl.a. Pedersen-cykler.
Åbent mandag-fredag 10-17.30.
Tlf. 32 95 45 20.

Energiværkstedet, Mælkevejen.
Fælles værksted for beboere.

Optimisten, ved Prinsessegadeindgangen.
Christianias snedkeri. Møbler, døre, trapper m.m. efter mål.
Tlf. 32 54 94 15

Sativa Tryk, Fredens Ark, ved Bådsmadsstræde.
Christianias trykkeri. Plakater, blade, foldere, layouts mm.
Tlf. 40 19 10 45.

Christianias Smede, Solvognen, Mælkevejen.
Åbent mandag-fredag 9.30-15.

Kvindesmedjen
Butik og arbejdende værksted. Kunst og design.
Tlf. 32 57 76 58. www.kvindesmedien.dk

Christiania bikes
Fremstilling og forhandling af ladcykler mv.
Telefon 32 54 87 48. www.christianiabikes.dk

Smedien
Smedearbejde og stålkonstruktioner.
Tlf.: 32 54 87 49/26 80 40 05

Service

ALIS in Wonderland, Prærieområdet.
Christiania s Skateboardrampe.
Danmarks vildeste bowl, med roll-in, poolcorners og oververt.

Badehuset
Christianias fællesbad og mødested. Brusebad, sauna, rasul samt tandbørster etc.
Kun for Christianitter og venner.
Åbent tirsdag-søndag 12-21.

Byggekontoret, Solvognen, over Smedjen.
Christianias Tekniske Forvaltning. Vedligeholdelse af Christianias infrastruktur, byggerådgivning og diverse byggearbejde, herunder Gartnergruppen der tager sig af Christianias grønne områder.
På Byggekontoret findes kort- og tegningsarkiv over stadens bygninger og anlæg, teknisk bibliotek, tegneborde, edb-anlæg med korttegningsystemer m.m.
Åbent: mandag-fredag 10-14. Tlf. 32 96 11 10.

Børneinstitutioner:
Sølyst, Ved søen, bag Indkøberen.
Christianias fritidshjem for børn i 6-10 års alderen.

Børnehuset, Børneengen, Nordområdet.

Rummer Børnehaven og Vuggestuen, som tager sig af hhv. 20 3-7 årige børn og 12 småroller i 1-3 års alderen.

Rosinhuset, Langgaden, overfor Multihuset.

Fritidsklub for de 10 til 14-årige.

Ungdomsklubben, Loppebygningen øverste etage

Ungdomsklub for de 14 – 18 årige.

Christiania gennem 33 1/3 år.

Et multimedieshow om Christianias udviklinger på godt og ondt - indadtil og udadtil - fra pionertiden i 70'erne gennem kriser, opgør og opbygning til den aktuelle kamp for overlevelse. Showet varer ca. 2 timer, er ledsaget af musik og fortælling v. fotograf Ole Lykke, christianit i 25 år.

Henv. Ole Lykke, 32 57 21 15.

Christiania Radio, Det Blå Hus, Mælkevejen.

Christianias lokalradio.

Sendetider: man.-tors. 10-14, tors. natradio fra kl. 23.

Stil ind på 90,4 mhz Fm & 87.6 Hybrid. Direkte tlf. 32 54 22 42.

Christiania Vaskeri, Tinghuset, indgang bag Bageriet.

Møntvaskeri med genbrug af regnvand. Drives af Christianias økologiske forening.

Åbent: hver dag 7-22.

Frisørsalonen, Badehuset.

Smuk frisørsalon. Klipping, farvning, permanent og krøller.

Åbent: tirsdag-fredag 13-18. Tlf. 32 54 04 41.

Genbrugsstationen, Mellem hovedindgangen og Carl Madsens Plads.

Christianias nær-genbrugsstation. Drives i et samarbejde mellem Christiania, Miljøkontrollen i København og I/S Amagerforbrændingen.

Åbent: hverdage 13 til 18, weekend og helligdage 10 til 17

Også åbent for christianshavnerne.

Herfra og Videre, HOV, Fredens Ark.

Christianias beboerrådgivning i sociale og sundhedsmæssige spørgsmål. Driver socialt arbejde blandt de svageste stil-lede grupper i Christiania. Huser også organisationen POK som laver opsøgende arbejde og rådgivning for grønlanderne i Christiania.

Åbent: mandag-onsdag 11-15, torsdag 11-17, fredag 11-14.

Tlf. 32 57 50 00, fax 32 57 30 93.

Maskinhallen, Ved hovedindgangen.

Christianias interne skraldemænd. Reparation og udlejning af værktøj og maskiner, transport og slamsugning.

Åbent: mandag-fredag 10-15. Tlf. 32 54 41 60.

Meditationsrummet, Mælkevejen, i etagen over Energi-værkstedet.

Her arbejdes med spirituelle energier: Yoga, T'ai Chi Chuan, Aikido, massage, shiatzu, kropsbevidsthed mm.

Nyt Forum, Operaen, 1. sal.

Christianias informationskontor og bibliotek.

Kontakt- og informationsformidling m.m.

Åbent: man.-tors. 12-18, fredag 12-16. Tlf/fax 32 95 65 07

nytforum@christiania.org

Postkontoret, Loppebygningen.

Christianias interne postkontor.

Åbent mandag til fredag 14-17.

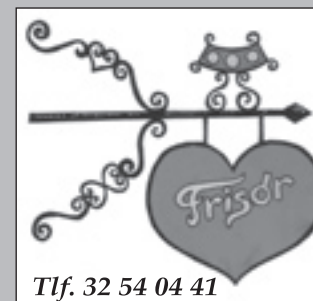
Rundvisergruppen, Gallopperiet.

Rundvisninger på Christiania på dansk og engelsk. Sommer: hver dag fra 26. Juni til 31. August. Resten af året hver lørdag og søndag. Mødested kl. 15:00 ved Hovedindgangen i Prinsessegade.

Pris 30 kr. pr. person. Derudover kan man bestille gruppe-rundvisninger.

Postadresse: Rundvisergruppen Christiania, 1407 Kbh. K.

Tlf.: 32 57 96 70, Fax 32 57 60 05, www.rundvisergruppen.dk

Tlf. 32 54 04 41

Sundhedshuset, Badehusbygningen, Fabrikksområdet.
Alternativ rådgivning og behandling af fysiske og psykiske ubalancer. Zoneterapi, urteterapi, massage, kost, mm.
Herudover har huset tilknyttet læge, sundhedsplejerske, tandlæge og fysioterapeut.
Åbent: mandag-fredag 12-18. Tlf. 32 95 43 54.

Ugespejlet

Christianias interne ugeavis. Debat, informationer, mødeindkaldelser og -referater, rubrikannoncer, vittigheder, presseudklip m.m.
Adresse: Ugespejlet, Christiania, Bådsmandsstræde 43, 1407 K.
ugespejl@christiania.org

Utopiske horisonter

Fremtidsværksteder, bæredygtig økonomi, demokratiske udviklingsforløb, socialøkologi, konflikthåndtering, caféseminar, workshops og foredrag m.m.
www.christiania.org/utopia

Økonomikontoret, Det Grønne rum, Langgaden.
Økonomigruppen, Christianias økonomiske administration.
Åbent: tirsdag 10-14, onsdag 13-16 og torsdag 15-18.

Kunst og håndværk

Croquis-værkstedet, Pusherstreet.
Christianias maleværksted.
Kroki mandage kl. 10-12.

Gallopperiet, Loppebygningen. Stadens museum for kunst.
Udstillingslokale/galleri og bogcafé med vekslende kunstudstillinger m.m. Bøger, blade, plakater, postkort, plader og bånd om/fra Christiania samt div. informationsmateriale fra græsrodsgrupper o.l. i Danmark.
Tilholdssted for rundvisergruppen.
Åbent: tirsdag-søndag 12-17.

Leonards galleri, Loppebygningen
– kunstmalerværksted og udstilling.
Skiftende åbningstider.

Tatas sko, Refshalevej 6c.
Maler-atelier og skomagerværksted.
Åbent: mandag-fredag 10-16.

Keramikværkstedet, Bag Den Grønne Hal.
Kollektivt keramikværksted, der kører både på professionelt, kunstnerisk og hobbypræget plan.
Åbent: når der er nogen i værkstedet.

Håndværkstedet, Psyak Building.
Tekstiler, keramik, skulptur, vævning, træarbejde m.m.

Klubber og foreninger

CA Open

Årlig tilbagevendende fodboldturnering på Fredens Eng, hvor de fleste virksomheder, klubber etc. deltager.

Christianshavns Lystfiskerklub, Bådsmandsstræde 43.
Ca. 100 medlemmer, som afholder 1-2 fiskekonkurrencer om året.

Christianias Kulturforening, c/o Britta Lillesøe, "Laden"

Paraplyorganisation for diverse kulturelle happenings på Christiania.
Tlf.: 32 57 08 34. Fax 32 95 00 22
cakultur@christiania.org

CSC, Stjerneskipet.

Christianias Sports Club.
Et fodboldhold under Kbh. Boldspils Union, med i Danmarksturneringen.

Træner på Kløvermarken tirsdag og torsdag fra kl. 17:30.
csc@christiania.org

CVK, Christiania Veteranbilklub, Loppebygningen.
Veteranbilkklub med ca. 25 mennesker, som restaurerer gamle biler og motorcykler.

De Frie Fugle, CSC Stjerneskipet.
Christianias drage- og faldskærmsklub. medlem af DDU, Dansk Drageflyver Union. Uddanner drageflyvere og deltager i danske flyverstævner og turneringer.

Foreningen Christiania Org.
Christianias hjemmeside og lokale netværk. Udbredelse af faste internetforbindelser.
www.christiania.org

Gallariet, Pusher Street
Kunstgalleri med William Skotte som speciale.

PrikPrikPrik, Christianias historiske selskab.
Opsamling af historisk kildemateriale om Christianias historie.
www.prikprikprik.dk

Tibet Friends, Stjerneskipet.
Støtter arbejdet for et frit Tibet.

W.C.Fields, Hotellet, Pusherstreet.
Medlemsklub, samlingssted for underground-miljøet i København.

Wings and Wheels, Loppebygningen.
Modelbiler og -flyvere

Ølklubben Sirius
Ølsmagning og ølkultur.
Medlem af Danske Ølentusiaster

Diverse

Fri Hash Bevægelsen, Den Røde Barak, Hampen Plads.
Navnet fortæller det meste. Smoke-ins, fx 1. maj i Fælledparken, støttefester, T-shirts, debat, information og viden.

CA radio sender hver tirsdag 12-14, søndag 14-20, mandag 20-00 på FM 90,4 Mhz.
Tlf. 32 96 66 14.

Hestestalden, Børneengen.
10-12 heste i alle størrelser. Rideskole, mest for børn.

Legepladsen ved Loppebygningen.
Vores (og Christianshavns) flotte nye legeplads blev åbnet ved Christianias 20-års fødselsdag i 1991.
For mindre børn.

Ventura. Stalden. Prærien.
Musikstudie.
ventura@christiania.org

Litteratur, film og musik

På Christianias hjemmeside: www.christiania.org og på Københavns biblioteks hjemmeside: www.kkb.bib.dk kan du søge oplysninger om musik, film og litteratur om Christiania.

Barney Løvetand
Tlf/fax: 32 57 71 95
Healing, zoneterapi
Ledmassage og Bioenergi
Lær at gå - løbe, Øjenhealing
Tjek hjemmeside på christiania.org

CA-BISTRO
Morgenmad, Frokost & Dagens ret

Åbent : Søn-Tor 8-22 Fre-Lør 8-24
PIZZA

Divā
CHRISTIANIA

MULTIETNISK BRUGSKUNST
Markedet Christiania Havnens Uld
Åbent 12-18 Tlf 32 34 43 37

Carl Madsens Plads
UDENØRS MARKED - OUTDOOR MARKET

Tibet Friends
Fotoudstilling · Badges · Postkort
Venus, Pusherstreet 108

*Christiania Guide
4. udgave 2004
Skrevet, fotograferet,
tilrettelagt og udgivet
af christianitter.
Guiden må gerne citeres
med kildeangivelse.*

